

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА**

*Затверджено
на засіданні кафедри
інтелектуальної власності, інформаційного
та корпоративного права юридичного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 5 від 05.11.2024 р.)*

Завідувач кафедри, д.ю.н., проф. Яворська О.С. _____

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Акціонерне право**

**для другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальність № 081 Право
Галузь знань № 08 Право**

ЛЬВІВ 2024

Назва курсу	Акціонерне право
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	081, «Право»
Викладач (-і)	Шпуганич Ірина Ігорівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права юридичного факультету
Контактна інформація викладача (-ів)	Місце знаходження: юридичний факультет, кафедра інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права, 79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14, ауд. 257, тел. (032) 239-43-89 Шпуганич Ірина Ігорівна, e-mail iryna.shpuhanych@lnu.edu.ua , сторінка викладача https://law.lnu.edu.ua/employee/shpuhanych-iryna-ihorivna , адреса перебування: м. Львів, вул. С.Стрільців, 14, каб. 257
Консультації по курсу відбуваються	Консультації проводяться викладачами кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права в день проведення лекцій чи практичних занять на кафедрі інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права за адресою - м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14). Для погодження іншого часу проведення консультацій слід написати викладачу на електронну адресу
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/course/aktsionerne-pravo

<p>Інформація про курс</p>	<p>Для студентів 5-го року навчання. Вибіркова навчальна дисципліна. Види діяльностей, в яких студенти можуть застосувати отримані знання: практична, науково-дослідна, методична, тощо) і /або типи задач, у виконанні і розв'язанні яких студенти зможуть використати здобуті в межах курсу знання і вміння: правильно застосовувати національне та міжнародне законодавство, що регулює питання акціонерного права; аналізувати практичні кейси, досліджувати судову практику щодо відносин, які виникають при створенні, діяльності та припиненні акціонерних товариств; пропонувати напрямки гармонізації законодавства України із нормативними актами Європейського Союзу</p>
<p>Коротка анотація курсу</p>	<p>Дисципліна «Акціонерне право» є вибірковою навчальною дисципліною з спеціальності 081 «Право» для освітньої програми «Право», яка викладається в 9му семестрі в обсязі 3 кредитів, для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p> <p>Актуальність курсу про акціонерні товариства зумовлена активним розвитком ринкових відносин та глобалізацією економіки. Акціонерні товариства відіграють важливу роль у функціонуванні корпоративного сектору, будучи основною організаційно-правовою формою для залучення інвестицій, реалізації великих бізнес-проектів та забезпечення економічної стабільності держави.</p> <p>Актуальність вивчення акціонерного права зумовлена необхідністю формування у майбутніх юристів та практикуючих фахівців глибокого розуміння правового регулювання діяльності акціонерних товариств, специфіки управління корпоративними правами, а також механізмів захисту прав акціонерів. Зважаючи на постійні зміни у законодавстві, спрямовані на гармонізацію з міжнародними стандартами, та появу нових викликів у сфері корпоративного управління, цей курс дозволяє не лише опанувати теоретичні аспекти, але й набути практичних навичок щодо вирішення реальних юридичних питань, пов'язаних із діяльністю акціонерних товариств.</p>
<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Мета вивчення курсу – опанування студентами юридичного факультету теоретичних знань і формування у них практичних умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, пов'язаних із акціонерним правом, зокрема питанням заснування та припинення акціонерних товариств, цінних паперів таких товариств, правового статусу акціонерів та ін., вивчення вітчизняної законодавчої бази, що регулює суспільні відносини у галузі акціонерного права, а також міжнародних нормативних актів та актів Європейського Союзу;</p> <p>Завдання вивчення курсу – формування у студентів цілісної системи знань щодо чинних нормативно-правових актів у сфері акціонерного права, ознайомлення з основними проблемами</p>

акціонерного права; формування вмінь та навичок застосування теоретичних положень на практиці.

Очікується, що студенти набудуть окремі практичні компетентності:

- СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інституту приватного права щодо оволодіння фундаментальними знаннями стосовно правової природи акціонерних товариств.
- СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. Уміти аналізувати позовні заяви, скарги, судові рішення на предмет відповідності вимогами законодавства в сфері захисту прав та законних інтересів акціонерів.
- СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур цивільного, господарського, адміністративного судочинства в Україні при вирішенні спорів за участю акціонерних товариств.
- СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності із використанням норм цивільного права, цивільного-процесуального права, господарського права, господарсько-процесуального права, ІТ та інформаційного права тощо.
- СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів при вирішенні спорів, пов'язаних із охороною прав та законних інтересів акціонерних товариств.
- СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості. Опанувати компетентності, пов'язані із підготовкою проектів судових рішень за результатами розгляду спорів за участю акціонерних товариств.
- Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо доцільності використання тих чи інших форм охорони прав та інтересів акціонерів.
- Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження з метою формування навичок щодо формулювання пропозиції стосовно вдосконалення акціонерного законодавства.
- Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності

	<p>щодо акціонерних товариств використанням відкритих баз даних у мережі Інтернет, відповідних реєстрів тощо.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Проводити порівняльно-правовий аналіз норм щодо акціонерних товариств в Україні та зарубіжних країнах, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу. ● Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування шляхом вироблення навичок із підготовки та оформлення заяв, клопотань, претензій необхідних для швидкого та оперативного реагування на факти порушення прав у сфері акціонерного права. • Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (діяльність в сфері представництва та захисту прав, що виникають із договорів, у судах). • Приймати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування; • Застосовувати принципи верховенства права і розв'язувати складні задачі, у ситуаціях правової невизначеності пов'язаної із реалізацією прав, що виникають при укладенні, зміні та припиненні договорів у корпоративній практиці; • Самостійно вирішувати проблемні питання, враховуючи вимоги законності, обґрунтованості та вмотивованості у сфері, що пов'язана із акціонерним правом
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Корпоративне право: підручник. За заг. ред. Проф. О.С. Яворської. Дрогобич: Коло. 2020. 650 с. 2. Договори в корпоративному праві: проблеми теорії та практики: монографія/ Дорошенко Л. М. К.: Юрінком Інтер, 2023. 542 с. 3. Корпоративне право: навчальний посібник / О.В. Гарагонич, С.М. Грудницька, Л.М. Дорошенко. 2-е вид., випр. і доп. К.: Видавничий дім«АртЕк», 2018. – 400 с. 4. Корпоративне право крізь призму судової практики : монографія / за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2021. 512 с. 5. Кологойда О.В., Гарагонич О.В., Дорошенко Л.М. Корпоративне право Європейського Союзу : підручник. Київ : Видавництво Ліра-К. 2023. 392 с. 6. Корпоративне право України: проблеми теорії та практики: монографія / [В.А. Васильєва, А.В.Зеліско, В.В. Луць, І.Б. Саракун, Л.В. Сіщук та ін.]; за заг. ред. проф. Васильєвої В.А. Івано-Франківськ, 2017. 612 с. 7. Корпоративне управління за законодавством України: теоретико-прикладні проблеми:

	<p>монографія / О.А.Беляневич, А.В.Мягкий. К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г.Бурчака НАПрН України, 2017. – 320 с.</p> <p>8. Корпоративне право Австрії і України: монографія / Васильєва В.А., Ковалишин О.Р., Вікторія Робертсон [та ін.]; за ред. проф. В.А.Васильєвої. Івано-Франківськ, 2015. 250 с.</p> <p>9. Корпоративне право Польщі та України: монографія / Васильєва В.А [та ін.]; за ред. проф. В.А.Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. 377 с.</p>
Тривалість курсу	90 годин
Обсяг курсу	Денна форма навчання: 32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 години практичних занять. Самостійна робота студента складає 58 годин.
Перелік тем	<p>Тема 1. Характеристика акціонерного права як галузі законодавства</p> <p>Тема 2. Історико-правові аспекти становлення та розвитку акціонерних товариств та акціонерного права</p> <p>Тема 3. Поняття, ознаки та типи акціонерних товариств за законодавством України</p> <p>Тема 4. Заснування акціонерних товариств</p> <p>Тема 5. Майнові відносини в акціонерному товаристві</p> <p>Тема 6. Цінні папери акціонерного товариства</p> <p>Тема 7. Правове становище акціонерів</p> <p>Тема 8. Управління акціонерним товариством</p> <p>Тема 9. Припинення акціонерних товариств</p> <p>Тема 10. Особливості створення, функціонування та припинення окремих видів акціонерних товариств</p> <p>Тема 11. Державне регулювання акціонерних товариств</p>
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент повинен:</p> <p><u>Знати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – поняття, предмет та метод акціонерного права; – джерела правового регулювання суспільних відносин у галузі акціонерного права; – поняття та ознаки акціонерних товариств;

	<ul style="list-style-type: none"> – процедуру заснування акціонерних товариств за законодавством України; – правовий статус акціонерів; – способи захисту порушених прав акціонерів; – поняття, ознаки та види цінних паперів акціонерних товариств; – порядок емісії акцій та інших цінних паперів акціонерних товариств; – види корпоративного управління акціонерними товариствами; – правовий статус загальних зборів акціонерного товариства, їх компетенція та порядок прийняття ними рішень; – види виконавчих органів акціонерного товариства, спосіб їх утворення, обрання їх посадових осіб, компетенція, прийняття рішень тощо; – інші органи управління акціонерним товариством, їх роль та функції; – пакети акцій акціонерного товариства, способи їх набуття та правові наслідки їх придбання; – порядок вчинення правочинів акціонерним товариством, зокрема, значних правочинів та правочинів із заінтересованістю; – процедуру припинення акціонерних товариств, способи конвертації акцій у процесі припинення. <p><u>Вміти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – правильно застосовувати законодавство, що регулює суспільні відносини у галузі акціонерного права; – складати установчі документи та інші локальні акти акціонерного товариства; – готувати пакет документів, необхідних для скликання, проведення та юридичного оформлення засідання загальних зборів акціонерного товариства; – складати повідомлення, які підлягають обов'язковому опублікуванню у загальнодоступній інформаційній базі НКЦПФР; – надавати правові висновки щодо необхідності вчинення юридичних дій в процесі придбання акцій (пакетів акцій), укладення інших правочинів акціонерного товариства. – аналізувати практичні проблеми та колізії чинного законодавства
Формат курсу	Денний

Ключові слова	Акціонерне товариство, приватне акціонерне товариство, публічне акціонерне товариство, акції акціонерного товариства, емісія акцій, конвертація акцій, пакет акцій, значний правочин, правочин із заінтересованістю
Заняття	Проведення лекцій, практичних занять, лабораторних робіт та консультацій для кращого розуміння тем.
Підсумковий контроль, форма	Залік 50 балів – поточна успішність 50 балів – модуль Разом – 100 балів.
Пререквізити	Для засвоєння спецкурсу студенту необхідні ґрунтовні знання основних теоретичних положень і норм цивільного та господарського права, цивільного процесуального права, господарського процесуального права, а також корпоративного права
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Методи проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і здійснюються шляхом усного опитування студентів, проведення контрольних робіт, виконання завдань та вирішення задач із практичних проблем. Проміжний контроль здійснюється шляхом проведення модулів (модульний контроль). Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання шляхом проведення заліку. Форма проведення заліку (модуля) – письмова, усна, тестова тощо - затверджується кафедрою. Окрім того, будуть застосовуватися лекції, презентації, інтерактивні методи (задачи, мозковий штурм, дискусії, тощо).
Необхідні обладнання	Студенти, з метою пошуку необхідних нормативно-правових актів та матеріалів судової практики, використовують технічні засоби оснащені відповідним програмним забезпеченням як для підготовки до практичних занять так і для виконання індивідуальних завдань.

**Критерії оцінювання
(окремо для кожного виду
навчальної діяльності)**

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Методи проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і здійснюються шляхом усного опитування студентів, проведення контрольних робіт, виконання завдань та вирішення задач із практичних проблем. Проміжний контроль здійснюється шляхом проведення модулів (модульний контроль). Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання шляхом проведення заліку. Форма проведення заліку (модуля) – письмова, усна, тестова, творчі завдання тощо - затверджується кафедрою. Пріоритетною формою модуля є виконання творчих завдань

Розподіл балів, що присвоюється студентам:

Поточна успішність Теми 1-8 – 50 балів.

Модуль – 50 балів.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

<i>Оцінка в балах</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Визначення</i>	<i>За національною шкалою</i>
			<i>Залікова оцінка</i>
90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	
71-80	C	<i>Добре</i>	
61-70	D	<i>Задовільно</i>	
51-60	E	<i>Достатньо</i>	
0-50	FX	<i>Незадовільно з правом перескладання</i>	<i>Незараховано</i>

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної

	<p>літератури. Прояви уміння застосування набуті знання до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.</p> <p>81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базується на знанні.</p> <p>71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.</p> <p>61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.</p> <p>51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.</p> <p>0-50 балів (незадовільно) - виставляється студенту, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення та розвиток акціонерного законодавства України. 2. Джерела акціонерного права. 3. Загальна характеристика акціонерного права як галузі законодавства. 4. Акціонерні правовідносини. 5. Теорії походження акціонерних товариств та акціонерного права. 6. Історико-правові аспекти становлення акціонерного права в країнах Західної Європи. 7. Історико-правові аспекти становлення акціонерного права США. 8. Поняття та ознаки акціонерного товариства як юридичної особи. 9. Типи акціонерних товариств за законодавством України. 10. Публічні акціонерні товариства. 11. Приватні акціонерні товариства. 12. Акціонерне товариство з одним акціонером. 13. Загальні засади заснування акціонерних товариств.

14. Способи створення акціонерних товариств.
15. Етапи створення акціонерного товариства.
16. Правове становище засновників акціонерного товариства.
17. Державна реєстрація акціонерних товариств.
18. Правовий режим та джерела формування майна (капіталу) акціонерного товариства.
19. Статутний і власний капітал акціонерного товариства. Порядок збільшення, зменшення статутного капіталу. Резервний капітал.
20. Правочини акціонерного товариства.
21. Значний правочин: поняття, особливості вчинення.
22. Правочин, щодо вчинення якого є заінтересованість: поняття, особливості вчинення
23. Поняття, ознаки та види акцій акціонерного товариства.
24. Типи акцій: акції прості, акції привілейовані.
25. Емісія цінних паперів акціонерного товариства: емісія акцій, емісія облігацій.
26. Оплата цінних паперів акціонерного товариства.
27. Особливості обігу цінних паперів акціонерних товариств.
28. Придбання значного пакета акцій.
29. Придбання контрольного пакета акцій.
30. Викуп акціонерним товариством розміщених ним цінних паперів.
31. Обов'язковий викуп акціонерним товариством акцій на вимогу акціонерів.
32. Поняття акціонера. Порядок набуття статусу акціонера.
33. Права акціонерів – власників простих акцій
34. Право акціонерів – власників простих акцій на участь в управлінні АТ
35. Право акціонерів – власників простих акцій на дивіденди.
36. Дивіденди акціонерного товариства. Концепції дивідендної політики акціонерних товариств.
37. Порядок виплати дивідендів. Обмеження на виплату дивідендів
38. Право акціонерів – власників простих акцій на отримання частки майна при ліквідації АТ
39. Право акціонерів – власників простих акцій на інформацію
40. Права акціонерів – власників привілейованих акцій
41. Право акціонерів – власників привілейованих акцій на дивіденди

42. Право голосу акціонерів – власників привілейованих акцій
43. Право акціонерів – власників привілейованих акцій на отримання частки майна при ліквідації АТ
44. Переважні права акціонерів.
45. Захист прав акціонерів. Проблеми захисту прав міноритарних акціонерів.
46. Обов'язки акціонерів.
47. Загальні засади організації управління акціонерним товариством.
48. Загальні збори акціонерного товариства як вищий орган акціонерного товариства.
49. Наглядова рада акціонерного товариства.
50. Виконавчий орган акціонерного товариства.
51. Рада директорів акціонерного товариства.
52. Аудит акціонерного товариства.
53. Посадові особи органів акціонерного товариства.
54. Поняття «припинення» та «припинення діяльності» акціонерного товариства.
55. Припинення акціонерного товариства з правонаступництвом.
56. Злиття акціонерних товариств.
57. Приєднання акціонерних товариств.
58. Поділ акціонерного товариства.
59. Виділ акціонерного товариства.
60. Перетворення акціонерного товариства.
61. Ліквідація акціонерного товариства.
62. Черговість задоволення вимог кредиторів та акціонерів у разі ліквідації акціонерного товариства.
63. Особливості створення, функціонування та припинення акціонерних товариств, що створюються у процесі корпоратизації державних підприємств та у процесі приватизації державного майна.
64. Особливості створення, функціонування та припинення банків як акціонерних товариств.
65. Особливості створення, функціонування та припинення страховиків як акціонерних товариств.

	<p>66. Особливості створення, функціонування та припинення інститутів спільного інвестування (корпоративний фонд).</p> <p>67. Правове становище холдингових компаній акціонерного типу.</p> <p>68. Державні акціонерні товариства.</p> <p>69. Види та форми державного регулювання створення, функціонування та припинення акціонерних товариств.</p> <p>70. Державні регулятори: види, компетенція.</p> <p>71. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку: порядок створення, компетенція, нормативні акти.</p> <p>72. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: порядок створення, компетенція, нормативні акти.</p> <p>Очікується, що форма підсумкового контролю може передбачати підготовку та представлення результатів дослідження проблематики із напрямку курсу на запропоновані теми з метою перевірки набуття компетентностей, що ставляться за основу вивчення цієї дисципліни. Форма підсумкового контролю визначається кафедрою.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.